

CLNIC

LAW INCUBATOR

BELEIDSPLAN CLINIC

2018/2019
STICHTING DE CLINIC

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING.....	3
2.	KERNACTIVITEITEN.....	4
2.1	Adviseren van cliënten.....	4
2.2	Informatievoorziening (Frequently Asked Questions).....	4
2.3	Maatschappelijke projecten	5
2.3.1	<i>Update Blockchain Privacy Register</i>	5
2.3.2	<i>Workshops</i>	5
2.4	Start-up begeleiding.....	6
3.	IT	6
4.	FINANCIËN	8
4.1	Terugblik financiële situatie boekjaar 2017/2018	8
4.2	Toekomstige inkomsten en uitgaven.....	8
4.2.1	<i>Inkomsten</i>	9
4.2.2	<i>Uitgaven</i>	9
4.2.3	<i>Reserves</i>	9
5.	GOVERNANCE	10
5.1	Raad van Advies	10
6.	EXTERNE RELATIES	11
6.1	Universiteit van Amsterdam en IViR.....	11
6.2	Advocatenkantoren	11
6.3	Juridisch Loket.....	12
6.4	Alumni.....	12
7.	SLOTWOORD	14

INLEIDING

Sinds de start van Stichting de Clinic (Clinic) in 2008 staat Clinic in het teken van het verbeteren van de toegang tot het informatierecht. Door het faciliteren van praktisch en kosteloos juridisch advies aan particulieren en kleine ondernemingen speelt Clinic sinds haar start een maatschappelijke rol en biedt Clinic de deelnemende studenten bovenal de mogelijkheid om de nodige praktijkervaring op te doen.

Clinic is voortdurend op zoek naar mogelijkheden om deel te nemen in maatschappelijke projecten, waarin de studenten van Clinic ervaring op kunnen doen op het gebied van innovatieve technische en juridische ontwikkelingen. Een voorbeeld van een dergelijk project is de ontwikkeling door Clinic van het Privacy Register (privacyregister.eu), een tool waarmee het voor organisaties eenvoudiger wordt gemaakt om aan verplichtingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming te voldoen.

In 2014 is Clinic gestart met een project waarbij Clinic-studenten tech start-ups op juridisch gebied hebben kunnen begeleiden en adviseren. In samenwerking met het Instituut voor Informatierecht (IViR) en de Universiteit van Amsterdam (UvA) heeft Clinic dit project als vak aan kunnen bieden, waardoor aan de studenten van Clinic ook studiepunten konden worden toegekend voor hun deelname aan het project.

Omdat de stichting sinds de afloop van de subsidie van de Gemeente Amsterdam in september 2017 niet financieel zelfvoorzienend is, heeft het bestuur van Clinic het afgelopen jaar de mogelijkheden voor het verkrijgen van funding in kaart gebracht en heeft het bestuur deze plannen in werking gezet.

In dit beleidsplan presenteert het bestuur haar plannen en motivatie om de continuïteit en kwaliteit van de activiteiten van Clinic in samenwerking met haar partners (o.a. IViR, UvA, advocatenkantoren en Juridisch Loket) op een duurzame, onafhankelijke en leerzame wijze te garanderen.

1. KERNACTIVITEITEN

Komend jaar ligt de focus op de kernactiviteiten van Clinic. De volgende activiteiten zijn aangemerkt als kernactiviteit:

- Adviseren van cliënten
- Bevorderen van informatievoorziening
- Maatschappelijke projecten
- Start-ups begeleiden

We zien het als taak van het bestuur om de kwaliteit en de continuïteit van deze activiteiten te verzekeren. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe het bestuur dit wil bereiken.

1.1 Adviseren van cliënten

Sinds 2008 geven Clinic-studenten telefonisch juridisch advies op het gebied van informatierecht. Cliënten vullen het online aanvraagformulier in. Studenten verdelen vervolgens onderling de aanvragen en beantwoorden deze met behulp van advocaten van de deelnemende advocatenkantoren.

Voor een goede advisering van cliënten is het volgende vereist:

- de (online) vindbaarheid van Clinic
- een goed functionerende website waar aanvragen kunnen worden ingediend
- begeleiding van studenten door professionals (zie hoofdstuk 4).

Afgelopen jaar heeft Clinic haar website www.clinic.nl geüpdatet, met als doel de website beter vindbaar en overzichtelijker te maken voor rechtzoekenden. De website is door deze update in mindere mate gericht op studenten, zoals voorheen, en in grotere mate op rechtzoekenden: de werkelijke doelgroep van Clinic.

Door het updaten van het informatiecentrum met meer en bijgewerkte Frequently Asked Questions (zie paragraaf 2.2) zal de optimalisatie van de website worden verbeterd, hetgeen ten goede komt aan de vindbaarheid van de website via zoekmachines.

1.2 Informatievoorziening (Frequently Asked Questions)

De informatie die Clinic verstrekt heeft op de nieuwe website een prominente plaats op de homepage gekregen en bevat informatie over uiteenlopende onderwerpen. De nieuwe website bevat een verbeterde zoekfunctie, waardoor de informatie beter doorzoekbaar is voor bezoekers van de website. Het bestuur zal komend jaar bestaande informatie in het informatiecentrum controleren en updaten.

Daarnaast zal het systeem van de Frequently Asked Questions verder worden uitgebreid. In het collegejaar 2017-2018 zijn al verschillende FAQ's opgesteld door studenten. Deze FAQ's zullen in de loop van dit jaar worden gepubliceerd en aangevuld met materiaal dat door de huidige lichte studenten zal worden aangeleverd. Door deze actieve en continue bijdrage van de studenten zal het nieuwe FAQ systeem snel uitgroeien tot een relevante bron van informatie voor rechtzoekenden.

Op basis van een veelomvattend FAQ-systeem kan Clinic de rechtzoekende al in een eerder stadium voorzien van advies. De op de website gepubliceerde FAQ's bieden daarbij aanvullende zoekwoorden die de vindbaarheid van de website via zoekmachines vergroot.

1.3 Maatschappelijke projecten

Clinic hecht al jaren veel waarde aan maatschappelijke projecten. Afgelopen jaar heeft Clinic gewerkt aan het "Privacy Register", welk project mogelijk is gemaakt met subsidie van het SIDN Fonds. Dit project zal ook volgend jaar worden vervolgd. Daarnaast zullen de studenten verschillende workshops organiseren en geven.

1.3.1 *Update Blockchain Privacy Register*

In het afgelopen jaar heeft Clinic in het kader van het Blockchain for Good-programma van het SIDN-fonds gewerkt aan de ontwikkeling en de uitvoering van het Privacy Register. Met de ontwikkeling van een privacy register op basis van een open standaard biedt Clinic een praktische tool waarmee organisaties eenvoudiger aan de verplichtingen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming voldoen. Clinic hoopt zo tegelijkertijd de kennis en het bewustzijn van privacywetgeving te vergroten.

Een eerste versie van het register werd in oktober 2018 opgeleverd. Clinic stelt zich ten doel om het register het komende jaar verder te ontwikkelen en onder de aandacht van startups en andere relevante partijen te brengen. Hiertoe wordt door de studenten van Clinic in overleg met het bestuur een promotieplan opgezet. Een onderdeel van dit plan is het opnemen van een *webinar* waarin de werking van het register door de studenten wordt uitgelegd.

1.3.2 *Workshops*

Clinic verzorgt al jaren workshops voor verschillende instanties zoals HvA, Start-Up In Residence, het Amsterdam Fashion Institute en sinds kort ook aan het Juridisch Loket. De verzorging van deze workshops gaat al jaren goed. Dit geeft het bestuur ook het vertrouwen dat de kwaliteit van de workshops op niveau is.

Om te zorgen dat de studenten van Clinic ook in de toekomst workshops kunnen blijven geven, is het belangrijk om onze banden met deze partijen warm te houden. Het is daarom van belang dat de studenten die binnen Clinic verantwoordelijk zijn voor de organisatie van de workshops tijdig contact

zoeken met dit netwerk om weer een workshop te organiseren. Daarnaast is het van belang dat na afloop actief om feedback wordt gevraagd.

1.4 Start-up begeleiding

Sinds 2014 heeft Clinic het in samenwerking met het IViR voor haar studenten mogelijk gemaakt om start-ups te begeleiden en te adviseren. Dit project is gefinancierd met subsidie van de Gemeente Amsterdam. Ondanks het afgelopen van de subsidie in het boekjaar 2016-2017, is het start-up project in het boekjaar 2017-2018 wel doorgezet. Wegens het ontbreken van structurele financiering waren de oplopende kosten voor de projectcoördinatie problematisch voor Clinic.

Omdat de start-up begeleiding ook als keuzevak ook onderdeel is van het onderwijsaanbod van het IViR heeft het IViR in onderling overleg met Clinic daarom de financiële verplichtingen ter zake van de projectcoördinatie overgenomen.

Ook in het studiejaar 2018-2019 is de start-upbegeleiding doorgezet, zij het in ingekorte vorm om de studiebelasting voor de studenten te verminderen.

2. IT

2.1 De website

Primair richt de website clinic.nl zich op de rechtzoekende. De informatie op de website is gericht op de vragen van rechtzoekenden zo snel en goed mogelijk te beantwoorden en bij verdere vragen een nieuwe vraag te stellen aan Clinic. We hebben een duidelijker onderscheid gemaakt tussen de externe doelstellingen van Clinic (rechtshulp voor particulieren en start-ups) en interne doelstellingen (het aantrekken, opleiden en begeleiden van studenten). We richten ons nu op nieuwe relevante informatie presenteren, en het taalgebruik op de website aan te passen aan de doelgroep en de website gebruiksvriendelijker maken.

2.2 Aanvraagstelsysteem

In het aanvraagstelsysteem kunnen studenten makkelijk communiceren met aanvragers om de vraagstelling te verduidelijken. Na de afhandeling van een vraag wisselen studenten kennis uit in het systeem om later te hergebruiken bij gelijklopende vragen of te presenteren op de website. Het achterliggende systeem (*Help Scout*) is een goed ontwikkelde, flexibele en prijzige oplossing ter vervanging van onze oude zelfontwikkelde oplossing. Op termijn (eind 2019) dient een inschatting te worden gemaakt of we opnieuw een zelfontwikkeld aanvraag systeem willen gebruiken (eenmalige kosten) of dat een derde partij Clinic blijft voorzien van een systeem.

2.3 Interne communicatie

Voor interne communicatie (email, agenda, bestanden) gebruiken we Office 365. Dankzij onze ANBI-status worden tot 25 gebruikers gesponsord door Microsoft. We verwachten de werkwijze van studenten en bestuur en de werking van alle systemen goed te documenteren in de interne communicatie.

3. FINANCIËN

Eenzijds heeft het bestuur de stichting het afgelopen jaar in rustiger financieel vaarwater weten te brengen door het terugdringen van (grote) kostenposten. Anderzijds hebben de acquisitieplannen (nog) niet tot structurele inkomsten geleid. Hierdoor blijft de financiële situatie op (middel)lange termijn zorgelijk.

3.1 Terugblik financiële situatie boekjaar 2017/2018

Na afloop van de subsidieperiode in het boekjaar 2016-2017 is Clinic in het afgelopen boekjaar niet in staat gebleken nieuwe bronnen van inkomsten aan te boren. De gemaakte kosten kwamen om die reden ten belope van de algemene reserve. Het bestuur erkent de onwenselijkheid van deze situatie.

In het boekjaar 2017/2018 waren de door Clinic gemaakte kosten grofweg onder te verdelen in kosten voor de coördinator (grootste post), kosten voor activiteiten studenten, kosten voor ICT, onkostenvergoedingen studenten en diverse kleine uitgaven voor events en (interne) bijeenkomsten. In verband met het aflopen van het subsidietraject is de stichting gedurende het boekjaar met het Instituut voor Informatierecht (IViR) overeengekomen dat het IViR tegen vergoeding van een restbedrag door Clinic de verplichtingen ten aanzien van de coördinator zal overnemen.

3.2 Toekomstige inkomsten en uitgaven

Hoewel de uitgaven van de Stichting in de twee afgelopen boekjaren rigoureuus zijn teruggebracht en beheersbaar zijn gemaakt, blijft de toekomstige financiële situatie van Clinic zorgwekkend. Het bestuur en de studenten van Clinic zullen aan het vinden van nieuwe bronnen van (structurele) inkomsten de hoogste prioriteit moeten blijven verlenen.

	2018-2019	2019-2020	2020-2021	Totaal 3 jaar
Inkomsten	€	€	€	€
Donaties divers	1.500	1.500	1.500	4.500
Donaties rechtzoekenden	500	500	500	1.500
Projectkosten	2.000	-	-	2.000
Totaal inkomsten:	4.000	2.000	2.000	8.000
Uitgaven				
Operationele kosten	2.600	2.600	2.600	7.800
Out of Pocket	1.600	1.600	1.600	4.800
Projectkosten	4.840	-	-	4.840
Totaal:	9.055	4.200	4.200	17.455
Verschil	-5.055	-2.200	-2.200	-9.455

3.2.1 *Inkomsten*

Met het eindigen van het subsidieprogramma in het boekjaar 2016-2017, heeft Clinic zich ten doel gesteld om de stichting op andere wijzen van reserves te voorzien. Daarvoor wordt gezocht naar nieuwe fondsen en geldverstrekkers. Dit zal het bestuur samen met de studenten en de coördinator ondernemen.

Clinic heeft een ANBI-status en vraagt in dit verband zowel aan (advocaten)kantoren als aan de door Clinic geholpen rechtzoekenden om een (jaarlijkse) donatie te doen. Met betrekking tot de kantoren hoopt Clinic in het bijzonder aanspraak te kunnen maken op de maatschappelijke betrokkenheid en inzet voor toegankelijkheid van betaalbare rechtshulp van deze kantoren. De kantoren wordt daarom gevraagd naar een bijdrage uit hun MVO-budgetten.

Ook onderzoekt de stichting continue de mogelijkheid om, bijvoorbeeld ten behoeve van de uitvoering van projecten, voor subsidies of fondsen in aanmerking te komen. In dit verband worden onder meer de mogelijkheden tot ondersteuning door het Digital Freedom Fund en de Raad voor Rechtsbijstand onderzocht.

3.2.2 *Uitgaven*

De kosten die de Clinic maakt, zijn onder te verdelen in operationele kosten (waaronder vallen de kosten van het ICT-systeem, website en de verzekering) en out of the pocket-kosten (waaronder vallen de kosten van door studenten ondernomen activiteiten en diverse kleine uitgaven voor events en (interne) bijeenkomsten). Daarnaast kunnen kosten gemaakt worden ten behoeve van specifieke projecten.

3.2.3 *Reserves*

Clinic houdt zowel een algemene reserve aan als een doelreserve met betrekking tot de kosten die gemaakt zijn in het kader van de uitvoering van specifieke projecten. Het verschil tussen inkomsten en uitgaven komt ten belope van de algemene reserve.

4. GOVERNANCE

4.1 Raad van Advies

Op dit moment bestaat de Raad van Advies van Clinic uit Christiaan Alberdingk Thijm (Bureau Brandeis) en Monique van de Griendt (Dialogue BV). Eerder dit jaar is Edgar du Perron teruggetreden als lid van de Raad van Advies.

Statutair dient de Raad van Advies uit 3 tot 5 leden te bestaan. De huidige leden van de Raad zullen daarom de komende tijd mogelijke nieuwe leden benaderen, zodat de Raad dit jaar zal zijn aangevuld tot minimaal 3 (en maximaal 5) leden.

Daarnaast zal de Raad van Advies een actievere adviserende rol gaan spelen bij de beleidsbepaling door het bestuur. Ter bevordering hiervan zal het bestuur tweemaal per jaar een bijeenkomst organiseren met de leden van de Raad van Advies om structurele beleidskwesties te bespreken.

5. EXTERNE RELATIES

Clinic heeft in de loop der jaren relaties opgebouwd met verschillende partijen die allemaal op hun eigen manier bijdragen aan het succes van Clinic. Om de activiteiten van Clinic in de toekomst voort te kunnen zetten en verder te ontwikkelen is de hulp van deze partijen onmisbaar.

Hieronder zal worden toegelicht hoe deze samenwerking er op dit moment uitziet en hoe het bestuur het netwerk van Clinic in de toekomst beter wil vormgeven en benutten.

5.1 Universiteit van Amsterdam en IViR

Komend jaar zal het bestuur in gesprek gaan met Veronic Sijstermans, projectcoördinator, het IViR en de UvA om de samenwerking te herijken en de afspraken en verplichtingen over en weer ten aanzien van het start-up project te verduidelijken. Dit is enerzijds noodzakelijk omdat de huidige samenwerkingsvorm het resultaat is geweest van voortschrijdende inzichten en gesprekken door de jaren heen.

Anderzijds is de UvA dit studiejaar gestart met Amsterdam Law Practice met als doel op verschillende rechtsgebieden "legal clinics" aan te bieden. Clinic dient als een goed voorbeeld voor de UvA. Daarnaast is het met het oog op schaalvergroting mogelijk om in de toekomst op verschillende vlakken met de UvA samen te werken. Tegelijkertijd behoudt Clinic graag een mate van onafhankelijkheid, hetgeen haar in staat stelt zich ook te richten op maatschappelijke projecten die het curriculum van de UvA te buiten gaan.

5.2 Advocatenkantoren

Clinic wordt op dit moment ondersteund door een groot aantal advocatenkantoren. Een groot deel participeert in de wekelijkse Clinic lunchbesprekingen waarbij nieuwe aanvragen met studenten worden besproken. Een achttal advocatenkantoren assisteert daarnaast bij de begeleiding van start-ups.

De samenwerking met advocatenkantoren is essentieel voor Clinic. Door middel van het contact met praktijkbeoefenaars leren studenten immers veel over strategie, aanpak, de juiste juridische en praktische formulering van adviezen en over de communicatie met cliënten. Juist deze samenwerking maakt Clinic tot de praktijkschool die het is voor de studenten. Daarnaast verdient het vermelding dat de studenten van Clinic om verzekeringsredenen verplicht zijn ieder advies door een advocaat te laten controleren alvorens dit met de cliënt te bespreken.

Aan de andere kant biedt deze samenwerking de studenten en de deelnemende advocatenkantoren de mogelijkheid elkaar beter te leren kennen. Dit leidt er geregeld toe dat Clinic-studenten bij deze advocatenkantoren stage gaan lopen of uiteindelijk na afloop van hun studie gaan werken. Vanuit een recruitment perspectief biedt Clinic dus toegang tot een groep gemotiveerde en getalenteerde studenten.

De projectcoördinator is in de afgelopen jaren reeds actief op zoek gegaan naar feedback van de deelnemende advocatenkantoren. Het is belangrijk om dat te blijven doen. Uit eerdere feedback is gebleken dat met name de communicatie van studenten met zowel cliënten als advocaten over planning en werkzaamheden moet worden verbeterd.

Om de kwaliteit van de dienstverlening van Clinic te verbeteren wil het bestuur daarom in gesprek gaan met deze advocatenkantoren om de start-up begeleiding en de participatie bij de lunchbesprekingen (telefonisch of in een korte bespreking) te evalueren. Deze feedback kan vervolgens in de praktijk worden gebracht door studenten over deze onderwerpen beter te informeren en onderwijzen.

5.3 Juridisch Loket

Het Juridisch Loket is een belangrijke partner van Clinic, omdat jaarlijks een groot deel van de aanvragen het resultaat zijn van een doorverwijzing door het Juridisch Loket.

Het is dus belangrijk dat Clinic zichtbaar is bij het Juridisch Loket en haar medewerkers. Op dit moment gebeurt dit met name door middel van het verspreiden van folders waarin de activiteiten van Clinic worden gepromoot. Er is echter geen periodiek contact met of training van medewerkers van vestigingen van het Juridisch Loket. Ook wordt Clinic niet vermeld op de website van het Juridisch Loket.

Om de zichtbaarheid van Clinic te vergroten en daarmee de continuïteit van het aantal aanvragen te zeker te stellen, wil het bestuur de samenwerking met het Juridisch Loket verder structureren door jaarlijkse workshops te geven aan de medewerkers van het Juridisch Loket. Dit hebben de studenten van Clinic de afgelopen jaren van tijd tot tijd al gedaan, zij het enkel indien het Juridisch Loket hierom verzocht.

Een pro-actievere houding in deze samenwerking is dus gewenst. Dit kan al tot stand worden gebracht door op een vast moment in het jaar met enkele vestigingen van het Juridisch Loket af te stemmen wanneer de volgende workshop wordt gegeven en welk (actueel) onderwerp kan worden besproken.

Zo'n workshop zal er bovendien aan bijdragen dat de dienstverlening van het Juridisch Loket en Clinic beter op elkaar aansluiten. De medewerkers van het Juridisch Loket kunnen de cliënt hierdoor beter informeren over de werkwijze van Clinic en zullen beter kunnen inschatten of een verwijzing naar Clinic zinvol is. Dit zal de kwaliteit van zowel de aanvragen als de advisering door Clinic-studenten ten goede komen.

5.4 Alumni

Ieder jaar groeit het aantal Clinic alumni. De oude lichting studenten maakt immers aan het begin van ieder academisch jaar plaats voor een nieuwe gemotiveerde lichting studenten. Na afloop van het Clinic jaar vervolgen de Clinic alumni hun studie of hebben deze inmiddels afgerond.

Het bestuur wil het alumni-netwerk van Clinic beter benutten om zo sneller draagvlak en ondersteuning te vinden voor nieuwe Clinic initiatieven en projecten. Bovendien wil het bestuur het alumni-netwerk in de toekomst benaderen voor financiële bijdragen, hetgeen gezien de ANBI-status aantrekkelijk is.

Voordat het netwerk op deze manier kan functioneren, zal eerst door het bestuur een actueel overzicht moeten worden opgesteld van contactgegevens van alle alumni. Aan de hand daarvan kunnen de Clinic alumni worden gemobiliseerd door bijvoorbeeld twee keer per jaar een nieuwsbrief te sturen. In die nieuwsbrief kunnen de alumni worden geïnformeerd over lopende projecten, maar kan ook de LinkedIn-pagina van Clinic worden gepromoot.

6. SLOTWOORD

Het huidige functioneren van Clinic is kwalitatief hoogwaardig. Ook het komend jaar zal het bestuur verdere stappen zetten om de fundering waarop deze kwaliteit rust verder te verstevigen. Deze stappen zien met name op het vinden van structurele financiering en het bepalen van de toekomstige samenwerkingsvorm tussen Clinic en de UvA. De Raad van Advies zal nauwer betrokken worden bij de beleidsbepaling van Clinic, hetgeen naar verwachting de professionalisering van de stichting ten goede zal komen.

Het bestuur van Stichting de Clinic

Charlotte Sophie van Triest (voorzitter)

Niels Westelaken

Gijs van Til

Fabiënne Dohmen

Rutger de Beer